

PROGRAM

Forsker-praktikernetværksmøde

Onsdag d. 9. oktober 2013 kl. 10.00-15.30

Sted: Professionshøjskolen Metropol, Tagensvej 86, København (5.sal)

EUD før og nu – erhvervsuddannelsesreform i historisk lys

Den nye EUD-reform er på alles læber. Endelig hører vi om andet end gymnasiet, når det gælder ungdomsuddannelserne. I netværket har vi denne gang valgt at rette projektøren lidt bagud og med et historisk tilbageblik prøve at pejle os frem til, hvad vi kan lære af erfaringerne fra de seneste reformer.

Inspirationen kom bl.a. fra Christian Helms, uddannelsesforsker på RUC, som i en artikel om den nye reform – mere konkret forslaget om afklarende introforløb – skrev: *"Vi er ved at vende tilbage til nogle forløbstyper, som man allerede har haft, men uden at overveje, hvilke erfaringer man gjorde sig dengang, og hvorfor de blev afskaffet. Der er meget begrænset forskning i det emne."*

Vi synes det er oplagt netop i forsker-praktiker-regi at få et historisk blik på erhvervsuddannelserne, for bedre at kunne forstå og måske også kvalificere debatten om den kommende EUD-reform.

Diskussionen om erhvervsuddannelsernes problematiske image, sammenlignet med andre ungdomsuddannelser, er ikke ny. Et historisk tilbageblik viser, at diskussionen har stået på gennem flere hundrede år. Uddannelserne har gentagne gange over tid været udsat for kritik, og mange føler, at vi bliver ved med at "trampe rundt" i de samme grundlæggende problemer.

Oplæg og diskussioner vil omhandle image-/ligneværdsproblematikken og de mange reformer, og vil desuden forsøge at finde svar på en række spørgsmål:

Hvad kan et historisk tilbageblik bidrage med? Hvad kan vi lære af de erfaringer, vi har høstet indtil nu?

Hvad er vigtigt at bevare/hvad kan med fordel forsvinde? Hvilke ønsker har vi til en ny reform og hvorfor?

Program

09.30 Ankomst og morgenkaffe

10.00 **Velkomst**

10.05 **Kan historien lære os noget om kunsten at forene målsætningen om "uddannelse til alle" med målsætningen om "ligeværd mellem ungdomsuddannelser"?**

Oplæg v/lektor Ida Juul, DPU, Aarhus Universitet

Erhvervsuddannelsernes manglende prestige er bestemt ikke noget nyt fænomen! Allerede i 1700-tallets slutning var dette et varmt debattemne og der var mange forslag til, hvordan lærlingeuddannelserne kunne gøres attraktive også for sønner af de mere privilegerede borgere. Til andre tider har der til gengæld været stor prestige forbundet med en faglært uddannelse.

Således var uddannelsen til maskinmester i starten af 1900-tallet en decideret modeuddannelse og i 1950'erne repræsenterede en faglært uddannelse et alternativ til en fremtid som ufaglært på arbejdsmarkedet. I de seneste 25 år har vi imidlertid oplevet, at erhvervsuddannelserne i stigende grad betragtes som et alternativ til dem, der ikke findes egnet til gymnasiet. I mit oplæg vil jeg bruge historien som udgangspunkt for at afdække nogle af de logikker, som er på spil når det gælder erhvervsuddannelsernes prestige og evne til at tiltrække en bred målgruppe af unge.

11.05 **Pause**

11.20- **Workshop 1 & 2 – Fremtidens erhvervsuddannelser**

12.25 **Workshop 1:** *Oplæg v/områdedirektør Jens Kronborg, EUC Nordvestsjælland*

Workshop 2: *Oplæg v/adjunkt René Bloch, NCE/Metropol*

Med udgangspunkt i Ida Juuls oplæg indleder to praktikere i hver sin workshop en debat, der også peger frem på eftermiddagens tema om elevens uddannelsesvalg. Hvordan kan EUD-systemet videreudvikles og tilgodese de brede elevgrupper med meget forskellige behov og for nogens vedkommende uafklarede i deres valg af uddannelse?

Det politiske mantra om, at eleverne skulle så hurtigt som muligt igennem uddannelsessystemet, for at komme ud på arbejdsmarkedet, slog helt igennem med Reform 2000. Det har det haft den effekt, at eleverne skulle tage stilling til hvilken erhvervsuddannelse de ønskede allerede ved tilmeldingen til uddannelserne. Desværre passede det rigtig dårligt til det faktum, at mange elever slet ikke er afklarede, når de forlader grundskolen.

Reform 2000 ændrede strukturerne i EUD-systemet og muligheden for at prøve sig frem forsvandt, så lige siden har vi set mange omvalg og stort frafald hos eleverne.

Derfor er der brug for en total revurdering af systemet, f.eks. med et klarere tilbud til de læringsvante elever som f.eks. EUX og en genindførelse af et tilbud á la 1. skoleperiode, som oprindeligt var et tilbud til elever der enten ikke var afklarede eller selv vurderede de havde brug for mere tid til at få de nødvendige kompetencer der skal til for at gennemføre en erhvervsuddannelse.

12.30 **Frokost**

13.30 - **Elevernes uddannelsesvalg og valgkompetence**

14.00 *Oplæg v/lektor Christian Helms Jørgensen, RUC*

I erhvervsuddannelserne skal eleverne på et tidligt tidspunkt vælge et specifikt fag, som mål for deres uddannelse og som ramme om deres fremtidige arbejdsliv.

Men i en alder af 16-17 år har de færreste unge viden eller erfaringer nok til at træffe et kvalificeret valg. Det bidrager til, at mange elever afprøver mulighederne ved at hoppe rundt mellem grundforløbene. Der har der siden starten af 1970'erne været tiltag for at kvalificere elevernes uddannelsesvalg, blandt andet gennem et basisår og et gradvist uddannelsesvalg. Oplægget peger på nogle af erfaringerne hermed og lægger op til diskussion om, hvordan erhvervsuddannelserne bedst kan støtte elevernes uddannelsesvalg.

14.00 - **Workshop 3 & 4**

15.00

Workshop 3: Et tilbageblik på reformer inden for det tekniske område:

Hvad gik godt/mindre godt? Hvordan skabes "en rød tråd" til den nye reform?

Oplæg v/underviser Poul Kjølholm, Roskilde Tekniske Skole

Oplægsholderen har, som underviser gennem mange år inden for det grafiske område, oplevet utallige reformer "på egen krop". Så hvordan ser perspektivet ud på "den lange bane": Fra indførelsen af EFG i 70'erne til EUD i slutfirserne, over Reform 2000 med elevens "ansvar for egen læring" og til i dag, hvor erhvervsuddannelserne slås med massive problemer? Hvilke ændringer i lærer- og elevroller har reformerne ført med sig? Hvad er vigtigt nu, hvor vi står overfor en ny reform?

Den efterfølgende diskussion vil tage afsæt i de hidtidige erfaringer og fokusere på, hvordan perspektiverne tegner sig i lyset af den kommende reform. Erhvervsuddannelsernes imageproblem vil også blive inddraget. Diskussionen vil munde ud i fem gode råd/ønsker til den ny reform.

**Workshop 4: Reformen set fra merkantilt perspektiv:
Hvad fungerer godt, og hvordan bevarer vi det gode?**

Oplæg v/underviser Hanne Willemoes Lund, Learnmark Horsens

Specielt reformen i 1996 har haft stor betydning for det merkantile område: Her skulle begreber som helhedsorientering og tværfaglighed føres ud i livet. Samtidig blev lærerne organiseret i teams, hvilket var krævende, fagligt såvel som pædagogisk. Kvalifikationer som begreb røg ud til fordel for kompetencer, hvilket førte til både nye perspektiver og nye udfordringer. Erfaringerne peger på, at det på mange måder lykkedes at tilgodese såvel svage og som stærke elever via arbejdet med at omsætte reformerne til praksis.

Den efterfølgende diskussion vil med afsæt i de hidtidige erfaringer have fokus på, hvordan perspektiverne tegner sig i lyset af den kommende reform. Diskussionen vil munde ud i fem gode råd til den ny reform.

15.00 **Fælles opsamling**

15.30 **Farvel og tak for i dag**

Praktiske oplysninger

Sådan finder du vej til Metropol, Tagensvej 86

Bus nr. 6A (holder både ved Hovedbanen, på Rådhuspladsen og ved Nørreport St.) kører ad Tagensvej – stå af ved Ægirsgade, meget tæt på nr. 86.

[Klak kort](#)
[Rejseplanen til/fra Tagensvej 86](#) eller med [Movia](#).

Er du i bil, kan du parkere i gården. Kommer du fra Tagensvej, drejer du ind i Hermodsgade og til højre – mellem nr. 6 og nr. 8 – ind gennem en port. Straks gennem porten til højre og frem til p-båsene. Der kræves p-billet, som udleveres i receptionen (indgang fra p-pladsen).

Mødelokalet er på 5. sal (vil være skiltet).

Vel mødt til netværksmøde!

Se også <http://www.forsker-praktiker.delud.dk/>

Med venlig hilsen
Lisbeth Magnussen
Chefkonsulent
Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE)
PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
A: Tagensvej 18, 2200 København N
T: 72 48 70 21
E: limg@phmetropol.dk
W: <http://phmetropol.dk/nce>